

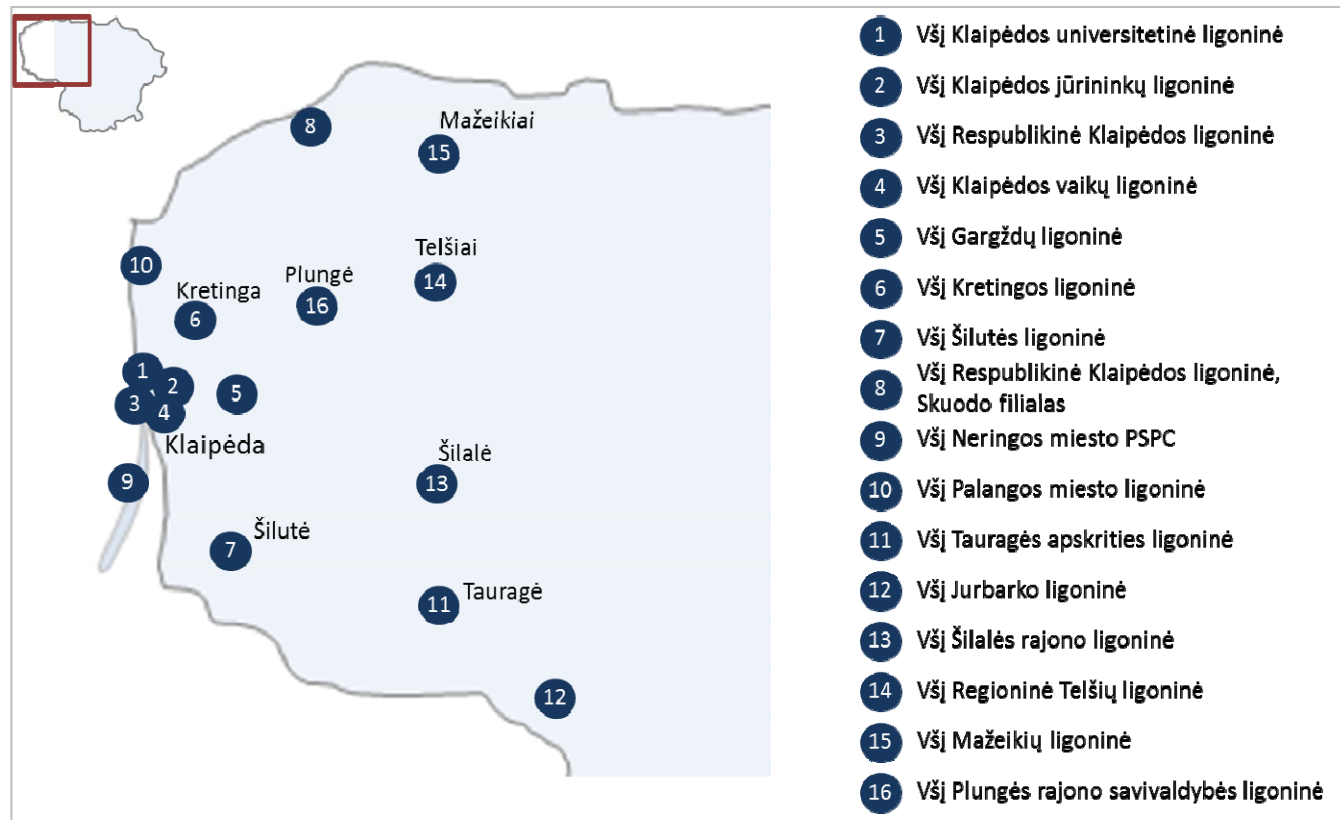

KLAIPĖDOS UNIVERSITETAS

Vakarų Lietuvos ligoninių tvarumo analizė

Esamos situacijos analizė Klaipėdos regiono ligoninėse

- **Tyrimo objektas** - 16 viešųjų ligoninių išsidėsčiusių Vakarų Lietuvoje (Klaipėdos, Telšių ir Tauragės apskritys).

-
- ▶ **Vykdoma veikla** - Stacionarinės slaugos ir gydymo paslaugų teikimas ligoninės pacientams.
 - ▶ **Valdymo forma** - Ligoninės priklauso vietinėms savivaldybėms, ligoninės vykdančysis vadovas – vyriausiasis gydytojas renkamas viešojo konkurso metu.
-
-

Tiriamų Vakarų Lietuvos ligoninių detalioji apžvalga

Pastatų šildymas

- Dauguma ligoninių (13 iš 16) šilumą energiją gauna iš miesto šilumos tiekėjo. Tokia šiluma gaminama taršiose katilinėse deginant gamtines dujas ar mazutą.
- Visos ligoninės už šilumą moka pagal individualią apskaitos sistemą, turi galimybę reguliuoti pastatų apšildymo kokybę ligoninėje.
- Ligoninėse, kuriose buvo atliekama pastatų renovacija yra įrengtos automatizuotos šilumos reguliavimo sistemos, šilumos regulatoriai palatose.

Elektros vartojimas

- Visose ligoninėse įrengti minimaliai elektros energiją taupantys prietaisai – taupančios elektros lemputės.
- Dalyje ligoninių kai kuriose pastato vietose (rūsyje, kėmė, prie įėjimų) įrengti į judesį reaguojantys šviesos jungikliai.

Atsinaujinantys energijos šaltiniai

- Nei vienoje iš tirtų ligoninių nėra įrengtų AEI generavimo prietaisų (saulės kolektoriai, vėjo jėgainės ir t.t.).
- Dalis ligoninių ieško galimybių kaip įrengti AEI jėgaines (saulės baterijas). Tačiau tokių jėgainių įsirengimą kol kas stabdo lėšų ir finansavimo trūkumas, informacijos ir teikiamos naudos stygius.

Atliekų tvarkymas

- Dauguma iš tiriamų ligoninių nurodė, kad jos rūšiuoja buitines atliekas (dažniausiai popierių ir plastiką). Nerūšiuojančios ligoninės to nedaro dėl informacijos trūkumo arba galimybių nebuvimo (nėra pastatomi rūšiavimo konteineriai).
- D'žiosios ligoninės turi nuosavus pavojingų medicininių atliekų nukenksminimo prietaisus (mikrobangų prietaisus, autoklavus), o mažesnės ligoninės šias atliekas atiduoda išvežti specializuotai įmonei pagal sudarytas sutartis.

Nuotekų tvarkymas

- Nei viena iš tiriamų ligoninių nenurodė, kad yra įsirengusi specialius nuotekų filtravimo ar valymo įrenginius, net ir la nuotekų kokybės.
- Už ligoninių nuotekų tvarkymą visa atsakomybė tenka nuotekas surenkančioms ir valančioms savivaldybių įmonėms.

Ligoninių strategijos (tikslai ir uždaviniai)

- ▶ Kokybiškų sveikatos priežiūros paslaugų teikimas;
- ▶ Visuomenės sveikatos stiprinimas, sergamumo ir mirtingumo mažinimas;
- ▶ Naujų medicinos technologijų įsigijimas ir naudojimas;
- ▶ Korupcijos ligoninėse prevencija;
- ▶ Ligoninės darbuotojų darbo sąlygų gerinimas ir modernizavimas;
- ▶ Darbuotojų kvalifikacijos kėlimas, mokymų rengimas;
- ▶ Racionalus ligoninės finansinių ir žmogiškųjų išteklių naudojimas.

Nei vienos iš tiriamų ligoninių tiksluose ar uždaviniuose nėra tiesiogiai keliami tvarumo tikslai: efektyviau naudoti energiją, tausoti aplinką, gerinti atliekų ir nuotekų tvarkymo saugumą.

Vis dėlto, tvarumo skatinimas netiesiogiai susijęs su ligoninių skelbiamais tikslais:

- ▶ Efektyvesnis energijos vartojimas mažina sąnaudas ir prisideda prie tikslo taupiai ir racionaliai naudoti ligoninės išteklius;
- ▶ Saugus atliekų ir patogus atliekų tvarkymas prisideda prie tikslo gerinti ligoninės darbuotojų darbo ir pacientų gydymo sąlygas;
- ▶ Saugus nuotekų tvarkymas didina aplinkinių gyventojų gerovę, mažina sergamumą ir mirtingumą.

Ligoninių finansavimas

- ▶ Dauguma Klaipėdos regiono ligoninių yra vidutinio dydžio (lovų skaičius neviršija 250 lovų). Ligoninės sėkmingai tvarko savo biudžetą, deficitas nustatytas dvejose ligoninėse.
- ▶ Pagrindinis Klaipėdos regiono ligoninių pajamų šaltinis – pajamos gaunamos iš ligonių kasų už ligonių gydymą. Pajamų dydis nustatomas iš anksto kiekvienais metais pasirašomomis sutartimis tarp ligoninių ir regioninių ligonių kasų.

Ligoninių pajamų ir sąnaudų šaltiniai

Ligoninių pajamų šaltiniai:	Procentinis pasiskirstymas Vakarų Lietuvos ligoninėse 2012 m.	Ligoninių sąnaudų šaltiniai:	Procentinis pasiskirstymas Vakarų Lietuvos ligoninėse 2012 m.
1. Privalomojo sveikatos draudimo fondo (PSDF) lėšos pagal sutartis su ligonių kasomis	80–90 %	1. Darbo užmokestis ir socialinis draudimas	60–80 %
2. Finansavimo pajamos (ES fondai, Lietuvos valstybės ir savivaldybių biudžetai)	Iki 15 %	2. Medikamentų ir kitų atsargų įsigijimas	Iki 20 %
3. Pajamos už suteiktas medicininės paslaugas, kurias apmoka fiziniai ir juridiniai asmenys	Iki 5 %	3. Nusidėvėjimas ir amortizacija	Iki 10 %
4. Kitos veiklos ir investicinės pajamos	Iki 10 %	4. Komunalinės paslaugos	3–6 %
		5. Kitos sąnaudos	Iki 10 %

Pagrindiniu tvarių priemonių Klaipėdos regiono ligoninėse finansavimo šaltiniu 2014–2020 m. turėtų išlikti ES parama

Pagrindiniai sveikatos sektoriaus finansavimo pajamų šaltiniai

Europos Sąjungos struktūrinė parama

ES finansavimo periodu 2007–2013 m. sveikatos priežiūros įstaigoms, mokslo įstaigoms, atliekančioms tyrimus sveikatos srityje ir sveikatos specialistų organizacijoms buvo skirta 1,9 mlrd. Lt parama. Iš šios paramos 12 % lėšų buvo skirta šių įstaigų pastatų renovavimui (energijos vartojimo efektyvumo didinimui).

2014 – 2020 m. Lietuvai iš ES struktūrinių fondų numatoma skirti 44 mlrd. Lt. Konkrečios finansuojamos sritys ir apimtys dar nėra patvirtintos, tačiau nacionalinėje Lietuvos pažangos strategijoje numatomi pagrindiniai 5 prioritetai: „Visuomenės ugdymas, mokslas ir kultūra“, „Veikli ir solidari visuomenė“, „Ekonominiam augimui palanki aplinka“, „Į aukštą pridėtinę vertę orientuota, integrali ekonomika, „Visuomenės poreikius atitinkantis ir pažangus viešasis valdymas“.

Užsienio šalių paramos programos

Užsienio šalys siekdamos mažinti socialinius ir ekonominius skirtumus Europos Sąjungos šalyse skiria paramą ES narėms. Tarp šalių skiriančių paramą Lietuvai patenka Norvegijos Karalystė, Islandija, Lichtenšteinas, Šveicarija.

Valstybės ir savivaldybių biudžetai

Valstybė skiria dalį lėšų vykdant ES finansuojamus projektus, perkant reikalingiausią medicininę įrangą. Savivaldybės Klaipėdos regione taip pat skiria lėšų vietinėms ligoninėms, pvz. Klaipėdos plėtros plane 2013–2020 m. keliami tikslai renovuoti savivaldybės sveikatos priežiūros įstaigų pastatus, inžinierinius tinklus ir įrenginius, skatinti atsinaujinančių energijos išteklių vartojimą.

Lietuvos aplinkos apsaugos fondas (LAAIF). Įsteigtas 1996 m. lapkričio 11 d. remiantis Lietuvos respublikos viešųjų įstaigų įstatymu. LAAIF steigėjas – Lietuvos Respublikos aplinkos ministerija. Viena pagrindinių LAAIF funkcijų – teikti finansinę paramą privačiam ir visuomeniniam sektoriui aplinkos taršos mažinimo projektams įgyvendinti.

Ligoninėse vykdomi projektai

	 Europos Sąjungos struktūrinė parama	 Užsienio šalių paramos programos	 Valstybės ir savivaldybių biudžetai	 Lietuvos aplinkos apsaugos investicijų fondas
Infekuotų medicininių atliekų nukenksminimo įranga			VšĮ Klaipėdos vaikų ligoninė	VšĮ „Klaipėdos jūrininkų ligoninė“
Pastatų modernizavimas, didinantis energetinį efektyvumą	VšĮ Šilutės ligoninė VšĮ Respublikinė Klaipėdos ligoninė, Skuodo filialas VšĮ Tauragės apskrities ligoninė VšĮ Šilalės rajono ligoninė VšĮ Palangos miesto ligoninė VšĮ Regioninė Telšių ligoninė	VšĮ Mažeikių ligoninė VšĮ Klaipėdos universitetinė ligoninė VšĮ Tauragės apskrities ligoninė VšĮ Regioninė Telšių ligoninė	VšĮ Klaipėdos vaikų ligoninė VšĮ Gargždų ligoninė VšĮ Kretingos ligoninė Dalinis finansavimas visiems ES remiamiems projektams	
Sveikatos priežiūros paslaugų plėtra ir infrastruktūros gerinimas	VšĮ Mažeikių ligoninė VšĮ Šilutės ligoninė VšĮ Klaipėdos universitetinė ligoninė VšĮ Kretingos ligoninė VšĮ Tauragės apskrities ligoninė VšĮ Klaipėdos vaikų ligoninė VšĮ Regioninė Telšių ligoninė VšĮ Šilalės rajono ligoninė VšĮ Jurbarko ligoninė	VšĮ Gargždų ligoninė VšĮ Plungės rajono savivaldybės ligoninė VšĮ Palangos miesto ligoninė VšĮ Respublikinė Klaipėdos ligoninė VšĮ „Klaipėdos jūrininkų ligoninė“	Dalinis finansavimas visiems ES remiamiems projektams	

Geroji praktika

Atidumas gydo

- ▶ Vilniuje įsikūręs medicinos diagnostikos ir gydymo centras (MDC)- tvarių sprendimų diegimo gydymo įstaigose pradininkas Lietuvoje

MDC naudojamos priemonės energetikoje, atliekų ir nuotekų tvarkyme

Energetika		
Įrengtos energijos taupymo priemonės:	Individuali šilumos tiekimo ligoninei apskaita	✓
	Automatizuota šilumos reguliavimo ligoninėje sistema	✓
Šildymo energijos tiekėjas: miesto katilinė	Temperatūros atskirose ligoninės dalyse reguliatoriai	✓
	Pastatų apšiltinimas (sienų, stogo, langų ar durų)	✓
Atsinaujinantys energijos šaltiniai: regeneruojami	Elektrą taupantys elektros prietaisai, jungikliai	✓
	Elektros energiją taupančios lemputės	✓

Atliekų tvarkymas	
Buitinių atliekų rūšlavimas (atskiri konteineriai)	✓
Atliekų apskaitos (monitoringo) sistema	✓
Pavojingų atliekų nukenksminimas:	
Pavojingas atliekas kas savaitę išveža specializuota įmonė - „AV Investicija“. Cheminių medžiagų ilgesniam saugojimui įrengta speciall saugykla.	
Nuotekų tvarkymas:	
Nuotekų valymo įrenginiai ligoninėje	✗

Klausimai?

